

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАКАЗ

15.01.2016 № 20

Зареєстровано у Міністерстві
юстиції України
03 лютого 2016 р.
за № 180/28310

Про внесення змін до Положення про громадське спостереження за проведенням зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників загальноосвітніх навчальних закладів

Відповідно до [статті 45](#) Закону України «Про вищу освіту», [пунктів 75-78](#) Порядку проведення зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 року № 1095 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 8 липня 2015 року № 533), та з метою вдосконалення системи громадського спостереження за проведенням зовнішнього незалежного оцінювання НАКАЗУЮ:

1. Унести зміни до [Положення про громадське спостереження за проведенням зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників загальноосвітніх навчальних закладів](#), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України від 25 листопада 2011 року № 1354, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 20 грудня 2011 року за № 1481/20219, виклавши його у новій редакції, що додається.
2. Департаменту вищої освіти (Шаров О.І.) подати цей наказ на реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Управлінню зв'язків з громадськістю та забезпечення діяльності Міністра (патронатна служба) (Загоруйко Ю.А.) зробити відмітки в справах архіву.
4. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.
5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр

С.М. Квіт

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки,
молоді і спорту України
25.11.2011 № 1354
(у редакції наказу Міністерства
освіти і науки України
15.01.2016 № 20)
Зареєстровано у Міністерстві
юстиції України

03 лютого 2016 р.
за № 180/28310

ПОЛОЖЕННЯ

про громадське спостереження за проведенням зовнішнього незалежного оцінювання

I. Загальні положення

1. Громадське спостереження за проведенням зовнішнього незалежного оцінювання (далі - ЗНО) здійснюється з метою забезпечення його відкритості та прозорості, широкого та об'єктивного інформування громадськості про його проведення.
2. Це Положення визначає організаційні та функціональні засади громадського спостереження за проведенням ЗНО, права та обов'язки громадських спостерігачів.

II. Етапи проведення ЗНО, на яких здійснюється громадське спостереження

1. Громадське спостереження здійснюється на таких етапах організації та проведення ЗНО:

реєстрація осіб, які виявили бажання пройти ЗНО;

проведення ЗНО в пунктах проведення ЗНО;

визначення результатів ЗНО;

засідання апеляційної комісії;

засідання регламентних комісій при регіональних центрах (далі - регламентна комісія);

засідання експертної комісії з питань визначення результатів ЗНО при Українському центрі оцінювання якості освіти (далі - експертна комісія з визначення рейтингової оцінки), експертних груп про регіональних центрах оцінювання якості освіти (далі - регіональна експертна група).

2. Громадське спостереження не поширюється на:

процес укладання, виготовлення та тиражування завдань сертифікаційних робіт;

організаційно-технологічні процеси, пов'язані із підготовкою до проведення ЗНО;

технічні заходи, що вживаються для адміністрування програмно-апаратних комплексів, які використовуються для визначення результатів ЗНО.

3. Під час здійснення громадського спостереження не підлягає поширенню така інформація з обмеженим доступом:

службова інформація Українського та регіональних центрів оцінювання якості освіти, визначена відповідними переліками;

конфіденційна інформація, яка обробляється в Українському та регіональних центрах оцінювання якості освіти, зокрема персональні дані учасників ЗНО та фахівців, залучених до організації та проведення ЗНО.

III. Організація громадського спостереження

1. Громадське спостереження за проведенням ЗНО здійснюється громадськими організаціями, батьківськими комітетами, піклувальними радами навчальних закладів, засобами масової інформації (далі - суб'єкти громадського спостереження) та безпосередньо забезпечується через діяльність громадських спостерігачів, делегованих суб'єктами громадського спостереження.
2. Засоби масової інформації та їхні представники, здійснюючи спостереження за перебігом ЗНО з метою висвітлення його перед громадськістю, керуються цим Положенням.
3. Громадськими спостерігачами можуть бути особи, які досягли 18-річного віку й делеговані суб'єктами громадського спостереження, зазначеними у пункті 1 цього розділу, для здійснення громадського спостереження за проведенням ЗНО.
4. Статус громадського спостерігача надається особам після їх реєстрації в Українському або регіональних центрах оцінювання якості освіти.
5. Громадські спостерігачі здійснюють свою діяльність на громадських засадах.
6. У своїй діяльності громадські спостерігачі керуються законодавством України, у тому числі цим Положенням.
7. Повноваження у суб'єктів громадського спостереження та громадських спостерігачів виникають з дня реєстрації громадських спостерігачів Українським або регіональним центром оцінювання якості освіти і припиняються з дня завершення розгляду апеляційних заяв учасників ЗНО.
8. Суб'єкт громадського спостереження:
 - отримує інформацію від посадових осіб Міністерства освіти і науки України, Українського та регіональних центрів оцінювання якості освіти про стан проведення ЗНО, за винятком тієї, що передбачена у пункті 3 розділу II цього Положення;
 - може звертатися до Українського або регіонального центру оцінювання якості освіти з проханням організувати наради чи семінари з навчальною або роз'яснювальною метою та брати у них участь;
 - звертається до Українського або відповідного регіонального центру оцінювання якості освіти у разі виявлення порушень порядку проведення ЗНО з проханням вжити додаткових заходів щодо їх припинення під час проведення ЗНО.
9. Громадський спостерігач має право:
 - ознайомлюватися з нормативно-правовими актами, що регламентують проведення ЗНО;

бути присутнім в пунктах реєстрації, в пунктах проведення ЗНО, аудиторіях, пунктах обробки, пунктах перевірки, на засіданнях апеляційної, регламентних та експертних комісій (далі - об'єкти спостереження);

ознайомлюватися з протоколами та іншою документацією за результатами засідання апеляційної, регламентної та експертної комісії;

спостерігати за етапами організації та проведення ЗНО, визначеними пунктом 1 розділу II цього Положення, за умови дотримання вимог щодо порядку проведення ЗНО;

вести фото- та відеозйомку, аудіозапис на всіх етапах проведення ЗНО, крім періоду безпосереднього виконання учасниками ЗНО завдань в аудиторіях, а також у пунктах обробки та пунктах перевірки;

бути присутнім під час здійснення контролю за дотриманням учасниками ЗНО вимоги щодо заборони мати при собі засоби зв'язку, пристрої зчитування, обробки, збереження та відтворення інформації, а також окремі елементи, які можуть бути складовими технічних засобів чи пристроїв;

підписувати протокол про завершення процедури проведення ЗНО, у разі необхідності вносити до нього свої зауваження та пропозиції, отримувати його примірник.

10. Громадському спостерігачеві забороняється:

втручатися у процес проведення ЗНО;

перешкоджати проведенню ЗНО, чинити дії, що порушують порядок його проведення або заважають здійснювати свої повноваження працівникам, залученим до виконання роботи на об'єкті спостереження;

спілкуватися та допомагати в будь-якій формі учасникам ЗНО під час виконання ними завдань в аудиторіях;

чинити дії, що відволікають увагу учасників ЗНО під час виконання ними сертифікаційних робіт (фото- та відеозйомка, аудіозапис тощо);

мати при собі в аудиторії, протягом часу, відведеного на виконання сертифікаційної роботи учасниками ЗНО, засоби зв'язку, пристрої зчитування, обробки, збереження та відтворення інформації, а також окремі елементи, які можуть бути складовими частинами відповідних технічних засобів чи пристроїв, друковані або рукописні матеріали, інші засоби, предмети, прилади, що не передбачені регламентом роботи пункту проведення зовнішнього оцінювання (крім дозволених виробів медичного призначення, про наявність яких громадський спостерігач повинен повідомити працівникам пункту проведення зовнішнього оцінювання до початку виконання сертифікаційної роботи);

використовувати свій статус у діяльності, не пов'язаній зі спостереженням за ходом проведення ЗНО.

11. Громадський спостерігач зобов'язаний:

ознайомитися із вимогами щодо проведення процедур ЗНО до моменту прибуття на об'єкт спостереження;

після прибуття на об'єкт спостереження подати відповідальному за пункт реєстрації або відповідальному за пункт обробки, відповідальному за пункт проведення ЗНО (або уповноваженій особі Українського центру оцінювання якості освіти), відповідальному за пункт перевірки (далі - відповідальна особа) посвідчення громадського спостерігача за проведенням зовнішнього незалежного оцінювання (далі - посвідчення) за зразком, наведеним у додатку 1 до цього Положення, та документ, що посвідчує особу;

засвідчити особистим підписом наявність чи відсутність родинних або інших зв'язків із будь-якою особою з числа учасників ЗНО чи тих, хто проводить ЗНО, у пункті проведення ЗНО, а також факт ознайомлення з правами та обов'язками громадського спостерігача у відомості реєстрації громадських спостерігачів за проведенням зовнішнього незалежного оцінювання у пункті проведення ЗНО;

про виявлені порушення і недоліки повідомляти відповідальній особі.

IV. Реєстрація громадських спостерігачів

1. Реєстрація громадських спостерігачів здійснюється Українським та регіональними центрами оцінювання якості освіти за поданням суб'єктів громадського спостереження.

2. У поданні про реєстрацію громадських спостерігачів зазначаються їх прізвища, імена, по батькові, роки народження, а також адміністративно-територіальна одиниця (область), де планується проведення громадського спостереження. Подання скріплюється печаткою відповідного органу (організації чи навчального закладу).

До подання додаються:

письмові зобов'язання осіб, вказаних у поданні, дотримуватися визначених цим Положенням прав та обов'язків громадського спостерігача;

копії документів, що посвідчують особу, представників суб'єктів громадського спостереження;

письмові згоди осіб, вказаних у поданні, на обробку персональних даних, оформлені відповідно до вимог [Закону України](#) «Про захист персональних даних».

3. Строк реєстрації громадських спостерігачів становить 5 робочих днів з дня отримання подання, оформленого згідно з вимогами пункту 2 цього розділу.

4. Український та регіональні центри оцінювання якості освіти можуть відмовити у реєстрації громадських спостерігачів у разі порушення вимог пункту 3 розділу III цього Положення та пункту 2 цього розділу.

5. Громадські спостерігачі отримують посвідчення, що підтверджують їхні повноваження.

У посвідченні обов'язково зазначається адміністративно-територіальна одиниця, у межах якої він має право здійснювати свої повноваження.

6. Посвідчення видається громадському спостерігачеві особисто або представникові суб'єкта громадського спостереження на підставі довіреності, виданої керівником суб'єкта громадського спостереження.

Факт отримання посвідчення підтверджується підписом в журналі обліку посвідчень громадських спостерігачів (додаток2).

7. Український та регіональні центри оцінювання якості освіти оприлюднюють на своїх офіційних веб-сайтах переліки суб'єктів громадського спостереження, представників яких зареєстровано як громадських спостерігачів за проведенням ЗНО. Перелік оновлюється щотижня протягом строку проведення ЗНО.

V. Порядок допуску громадських спостерігачів на об'єкти спостереження

1. Допуск громадських спостерігачів у приміщення пунктів проведення ЗНО, аудиторії, пункти перевірки, пункти обробки, приміщення, де проводяться засідання апеляційної, регламентних комісій, експертних комісій з визначення рейтингової оцінки, регіональних експертних груп, здійснюється за наявності посвідчення та документа, що посвідчує особу.

2. Допуск громадських спостерігачів здійснюється:

за посвідченнями, виданими Українським центром оцінювання якості освіти, - до об'єктів, розташованих у будь-якій адміністративно-територіальній одиниці України, що зазначається у посвідченні;

за посвідченнями, виданими регіональними центрами оцінювання якості освіти, - до об'єктів, розташованих в областях, що віднесені до сфери обслуговування відповідного регіонального центру оцінювання якості освіти, що зазначається у посвідченні.

3. Громадські спостерігачі, делеговані піклувальними радами та батьківськими комітетами навчальних закладів системи загальної середньої освіти, не можуть залучатися для спостереження в пункті проведення ЗНО, де проходять оцінювання учні цього навчального закладу.

4. Для спостереження за ЗНО не можуть залучатися близькі особи учасників, які проходять ЗНО у відповідному пункті проведення ЗНО.

5. Допуск на об'єкти спостереження з посиленням режимом доступу здійснюється з дотриманням вимог щодо організації допуску на відповідний об'єкт.

6. Час перебування громадських спостерігачів на об'єктах спостереження не обмежується.

7. Кількість громадських спостерігачів та представників засобів масової інформації, які одночасно можуть бути присутніми під час проведення ЗНО, обмежується:

для пунктів обробки реєстраційних документів - не більше 3 осіб на один пункт обробки;

для пунктів проведення ЗНО - не більше 2 осіб на одну аудиторію;

для пунктів обробки - не більше 3 осіб на один пункт обробки;

для пунктів перевірки - не більше 2 осіб на одну аудиторію;

на засіданні регламентної, експертної чи апеляційної комісії - не більше 1 особи від суб'єкта спостереження та не більше 2 осіб від одного засобу масової інформації.

Під час організації та проведення ЗНО в одному приміщенні (аудиторії) не можуть бути присутніми більше одного громадського спостерігача від однієї громадської організації чи одного органу самоврядування навчального закладу і більше двох представників одного засобу масової інформації.

VI. Координація діяльності громадських спостерігачів

1. Для здійснення поточного аналізу, узагальнення інформації та організації громадського спостереження на місцях Український та регіональні центри оцінювання якості освіти визначають своїми наказами координаторів з питань громадського спостереження з числа його працівників.

2. Координатор з питань громадського спостереження:

надає методичну допомогу з питань здійснення громадського спостереження за проведенням ЗНО;

організовує проведення нарад і семінарів за наявності відповідної ініціативи від суб'єктів громадського спостереження;

залучається до аналізу й узагальнення інформації щодо порушень, виявлених під час проведення ЗНО;

здійснює підготовку документів, необхідних для організації громадського спостереження за проведенням ЗНО.

3. У разі порушення громадським спостерігачем законодавства України, у тому числі вимог нормативно-правових актів з питань проведення ЗНО та цього Положення, відповідальна особа робить йому попередження, про що складається акт на об'єкті спостереження.

У випадку повторного (два і більше разів) та/або грубого порушення вимог законодавства України, у тому числі вимог нормативно-правових актів з питань проведення ЗНО та цього Положення, у тому числі спілкування з учасниками ЗНО або допомога їм під час виконання завдань в аудиторії, фото-, відеозйомка під час безпосереднього виконання учасниками ЗНО завдань в аудиторіях, а також у пунктах обробки та пунктах перевірки, відповідальна особа позбавляє громадського спостерігача права бути присутнім на об'єкті спостереження. Інформація про прийняте рішення заноситься до протоколу (або як додаток до протоколу) про завершення проведення ЗНО або зазначається у відповідному акті.

Директор департаменту
вищої освіти

О.І. Шаров
Додаток 1
до Положення
про громадське спостереження
а проведенням зовнішнього
незалежного оцінювання
(пункт 11 розділу III)

[ЗРАЗОК](#)

посвідчення громадського спостерігача

